

DA

DA

DA

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 8.7.2009
KOM(2009) 334 endelig

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

om gennemførelsen af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 882/2004 af 29. april 2004 om offentlig kontrol med henblik på verifikation af, at foderstof- og fødevarelovgivningen samt dyresundheds- og dyrevelfærdsbestemmelserne overholdes

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	Resumé.....	3
2.	ANVENDELSESOMRÅDET FOR FORORDNING (EF) NR. 882/2004	4
2.1.	Sektorlovgivning om offentlig kontrol af restkoncentrationer af veterinærlægemidler og pesticider	4
2.2.	Plantesundhed	5
3.	STATUS OVER GENNEMFØRELSEN	6
3.1.	Kommissionens retningslinjer.....	6
3.2.	Flerårige nationale kontrolplaner og årsrapporter.....	6
3.3.	Generelle audit	7
3.4.	Offentlig kontrol af importerede foderstoffer og fødevarer	7
3.5.	Artikel 23 om godkendelse af kontrol forud for eksport.....	9
3.6.	Bedre uddannelse - større fødevaresikkerhed	10
3.7.	EF-referencelaboratorier	11
3.8.	Tekniske ajourføringer	11
4.	GEBYRER	12
4.1.	Baggrund	12
4.2.	Evalueringsens omfang.....	12
4.3.	Hovedkonklusionerne på undersøgelsen.....	12
4.4.	Forskellige muligheder for ændringer.....	13

1. RESUMÉ

I henhold til artikel 65 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 882/2004 af 29. april 2004 om offentlig kontrol med henblik på verifikation af, at foderstof- og fødevarerlovgivningen samt dyresundheds- og dyrevelfærdsbestemmelserne overholdes¹, forelægger Kommissionen Europa-Parlamentet og Rådet en beretning, som navnlig skal indeholde en oversigt over de erfaringer, der er gjort med forordningens anvendelse.

I beretningen bør følgende spørgsmål behandles:

- "a) fornyet vurdering af anvendelsesområdet, for så vidt angår dyresundhed og -velfærd*
- b) sikring af, at andre sektorer bidrager til finansieringen af den offentlige kontrol gennem en udvidelse af listen over aktiviteter i bilag IV, afdeling A, og bilag V, afdeling A, og hensyntagen til især virkningen af Fællesskabets foderstof- og fødevarerlovgivning efter vedtagelsen heraf*
- c) fastsættelse af ajourførte minimumstakster for de i bilag IV, afdeling B, og bilag V, afdeling B, omhandlede gebyrer, især under hensyn til risikofaktorer".*

Ifølge de hidtidige erfaringer med dyresundhed og dyrevelfærd er det ikke nødvendigt at revidere forordningens anvendelsesområde, som defineret i artikel 1. De nuværende drøftelser med henblik på modernisering og forenkling af to væsentlige sektorer kan dog muligvis medvirke til at præcisere forholdet mellem forordningens generelle bestemmelser og gældende sektorbestemmelser. Det gælder navnlig i forbindelse med den igangværende revision til opfølgning af dyresundhedsstrategien (2007-2013)², som bl.a. har til formål at indføre et enkelt regelsæt for dyresundhed ("dyresundhedslovgivning"), og resultaterne af den fremtidige revision af de gældende bestemmelser om plantesundhed (strategien for plantesundhed). Endvidere bør der tages hensyn til behovet for at sikre, at Fællesskabets nuværende sektorbestemmelser om kontrol inden for særlige områder (f.eks. restkoncentrationer af veterinærlægemidler og pesticider) er i overensstemmelse med forordningens principper og betingelser. Dette spørgsmål behandles i beretningens **afsnit 2**.

Afsnit 3 i denne beretning indeholder en beskrivelse af de vigtigste tiltag og initiativer til gennemførelse af forordningen og de erfaringer, der er indhøstet siden 1. januar 2006. Medlemsstaterne er efterhånden ved at få erfaring med at udarbejde og gennemføre deres flerårige kontrolplaner, som Kommissionens Levnedsmiddel- og Fødevarerkontor (FVO) også bruger i forbindelse med sine regelmæssige generelle kontrolbesøg. De nationale årsrapporter indgår også som et vigtigt led i de nye rammer for offentlig kontrol, som er indført ved forordningen om offentlig kontrol, selv om erfaringerne med sådanne rapporter er for begrænsede til at muliggøre en nærmere analyse på indeværende tidspunkt og drage konklusioner.

¹ EUT L 165 af 30.4.2004, s. 1.

² En ny dyresundhedsstrategi for Den Europæiske Union (2007-2013) - "Det er bedre at forebygge end at helbrede". Meddelelse fra Kommissionen til Rådet, Europa-Parlamentet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget. KOM(2007) 539 endelig.

I henhold til artikel 65 rettes opmærksomheden navnlig mod spørgsmålet om gebyrer, der opkræves til finansiering af offentlig kontrol ("kontrolgebyrer"). I **afsnit 4** i beretningen gøres der status over drøftelser og overvejelser vedrørende dette ret komplicerede spørgsmål; det sker med udgangspunkt i resultaterne af en undersøgelse, som en ekstern evaluator foretog for Kommissionen for nylig.

Den pågældende undersøgelse giver Kommissionen et værdifuldt indblik i, hvordan gebyrordningen fungerer, afdækker visse mangler ved de nuværende bestemmelser om kontrolgebyrer og medlemsstaternes gennemførelse heraf og kommer nærmere ind på et eventuelt behov for at revidere visse træk ved rammebestemmelserne. I henhold til undersøgelsen kan en række valgmuligheder med hensyn til ændringer overvejes for at sætte medlemsstaterne i stand til at nå det mål, der er fastsat i artikel 26 i forordningen for offentlig kontrol: *"Medlemsstaterne sikrer, at der er tilstrækkelige finansielle midler til rådighed til at sikre det nødvendige personale og andre midler til offentlig kontrol"*. Der foreslås forskellige fremtidige scenarier, som omfatter alt lige fra fuldstændig harmonisering af de forskellige aspekter ved gebyrordningen til større fleksibilitet for medlemsstaterne i forbindelse med ordningens gennemførelse, samtidig med at der sikres klarhed og gennemsigtighed med hensyn til den måde, som ordningen fungerer på i medlemsstaterne.

Det er nødvendigt at foretage flere analyser af de spørgsmål, som undersøgelsen har bragt på bane, herunder en offentlig drøftelse med de berørte parter vedrørende resultaterne af den gennemførte evaluering og en konsekvensanalyse af de forskellige valgmuligheder i forbindelse med ændringer. Kommissionen har til hensigt at iværksætte en sådan konsekvensanalyse i løbet af 2009.

2. ANVENDELSESOMRÅDET FOR FORORDNING (EF) NR. 882/2004

2.1. Sektorlovgivning om offentlig kontrol af restkoncentrationer af veterinærlægemidler og pesticider

Selv om offentlig kontrol også omfatter kontrol af restkoncentrationer af veterinærlægemidler og pesticider, er det ifølge forordningen om offentlig kontrol nødvendigt at bibeholde de mere specifikke bestemmelser for foderstoffer og fødevarer samt dyresundhed, navnlig Rådets direktiv 96/23/EF om de kontrolforanstaltninger, der skal iværksættes for visse stoffer og restkoncentrationer heraf i levende dyr og produkter heraf³ og Rådets direktiv 86/362/EØF af 24. juli 1986 om fastsættelse af maksimalgrænseværdier for indholdet af pesticidrester i og på korn⁴, som senere er blevet ophævet ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 396/2005 af 23. februar 2005 om maksimalgrænseværdier for pesticidrester i eller på vegetabiliske og animalske fødevarer og foderstoffer og om ændring af Rådets direktiv 91/414/EØF⁵.

I henhold til direktiv 96/23/EF gennemfører medlemsstaterne nationale planer for kontrol af restkoncentrationer, som hvert år forelægges Kommissionen sammen med resultaterne af gennemførelsen i det foregående år og de foranstaltninger, der er truffet til opfølgning af de resultater, der er ikke klaget over. Direktivet fastsætter endvidere

³ EUT L 125 af 23.5.2006, s. 10.

⁴ EFT L 221 af 7.8.1986, s. 37.

⁵ EUT L 70 af 16.3.2005, s. 1.

det minimumsantal af prøver, der skal analyseres for hver fødevarer i forhold til den nationale produktion uden hensyntagen til andre forhold, som kan påvirke risikovurderingen (f.eks. opdrætsmetoder, godkendte lægemidler etc.). Den gruppe stoffer i bilag I og II til direktiv 96/23/EF, der skal kontrolleres i henhold til planerne for kontrol af restkoncentrationer, omfatter ikke blot reststoffer af veterinærlægemidler og pesticider, men også forurenende stoffer i miljøet⁶.

Allerede i 2003 blev der offentliggjort et oplæg, som markerede starten på en bred høring om direktivets tekniske aspekter⁷. Under denne proces gav de berørte parter udtryk for at være meget interesseret i en revision af direktivet og i en præcisering af grænsen mellem kontroller af veterinærlægemidler og forurenende stoffer i almindelighed for at sikre overensstemmelse med forordningen om offentlig kontrol.

Forordning (EF) nr. 396/2005 om pesticider indeholder en række artikler, som direkte omhandler kontrol (artikel 26-30), og har til formål at verificere overensstemmelsen med maksimalgrænseværdier ved hjælp af stikprøver på fællesskabsniveau, suppleret med målrettet kontrol i medlemsstaterne. Forordningen (artikel 31-21) indeholder også krav om årsrapporter. Nogle af de forskelle, der findes mellem tilgangen i forordning (EF) nr. 396/2005 og i bestemmelserne i forordningen om offentlig kontrol, skyldes de særskilte interinstitutionelle forhandlinger, som fandt sted på samme tid, og som førte til vedtagelse af de to retsakter.

Med bedre lovgivning for øje bør det overvejes, om det ved hjælp af de nødvendige lovændringer er muligt at integrere de gældende bestemmelser om offentlig kontrol af pesticider, forurenende stoffer og restkoncentrationer af farmakologisk aktive stoffer i fødevarer i forordningen om offentlig kontrol, således at den overordnede lovgivning rationaliseres og forenkles, og at det sker på så fleksibel en måde, at begge sektorer kan integreres i medlemsstaternes flerårige nationale kontrolplaner.

2.2. Plantesundhed

Rådets direktiv 2000/29/EF om foranstaltninger mod indslæbning i Fællesskabet af skadegørere på planter eller planteprodukter og mod deres spredning inden for Fællesskabet⁸ indeholder sektorbestemmelser om kontrol inden for plantesundhedssektoren. Offentlig kontrol inden for dette område er derfor ikke omfattet af forordningen om offentlig kontrol, jf. dog bestemmelserne om udarbejdelse af og indgivelse af årsrapporter om flerårige nationale kontrolplaner og fællesskabskontrol i medlemsstaterne og tredjelande (artikel 41-46).

⁶ I Rådets forordning (EØF) nr. 315/93 af 8. februar 1993 om fællesskabsprocedurer for forurenende stoffer i levnedsmidler defineres forurenende stof som ethvert stof, som ikke forsætligt er tilsat levnedsmidlet, men som er til stede heri som et restprodukt fra produktion (herunder behandling af afgrøder og husdyr samt efter veterinærmedicinsk behandling), pakning, emballering, transport eller oplagring af levnedsmidlet, eller som følge af forurening via miljøet. Overvågning af andre forurenende stoffer end dem, der indgår i bilagene til direktiv 96/23/EF, tilvejebringes ved lovgivning om forurenende stoffer.

⁷ Som følge heraf blev forordning (EF) nr. 2377/90 ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. xxx/2009 om fællesskabsprocedurer for fastsættelse af grænseværdier for restkoncentrationer af farmakologisk virksomme stoffer i animalske fødevarer (COD 2007/0064).

⁸ EFT L 169 af 10.7.2000, s. 1.

Som led i en mere overordnet foranstaltning, som tager sigte på at vurdere den gældende lovgivning på plantesundhedsområdet⁹, vil det blive overvejet, om der er behov for at strømline bestemmelserne om offentlig kontrol i direktiv 2000/29/EF og i forordningen om offentlig kontrol.

3. STATUS OVER GENNEMFØRELSEN

3.1. Kommissionens retningslinjer

Med forordningen om offentlig kontrol stilles en række nye krav til medlemsstaterne med hensyn til planlægning, audit og rapportering om deres offentlige kontrolaktiviteter. I overensstemmelse med artikel 43 i forordningen om offentlig kontrol har Kommissionen opstillet retningslinjer til hjælp for medlemsstaterne, således at de kan opfylde disse krav. Kommissionen har vedtaget følgende beslutninger med henblik herpå:

- Kommissionens beslutning 2006/677/EF af 29. september 2006 om retningslinjer med kriterier for gennemførelsen af audit i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 882/2004 om offentlig kontrol med henblik på verifikation af, at foderstof- og fødevarerlovgivningen samt dyresundheds- og dyrevelfærdsbestemmelserne overholdes¹⁰
- Kommissionens beslutning 2007/363/EF af 21. maj 2007 om retningslinjer for medlemsstaterne vedrørende udarbejdelse af en enkelt integreret, flerårig national kontrolplan i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 882/2004¹¹
- Kommissionens beslutning 2008/654/EF af 24. juli 2008 om retningslinjer for medlemsstaterne vedrørende udarbejdelse af en enkelt integreret, flerårig national kontrolplan i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 882/2004¹².

Kommissionen nedsætter regelmæssigt arbejdsgrupper med det formål at fremme gennemførelsen af retningslinjerne og yde bistand til medlemsstaterne i forbindelse med udarbejdelse af flerårige kontrolplaner, rapporter og audit.

3.2. Flerårige nationale kontrolplaner og årsrapporter

I henhold til artikel 41 og 42 i forordningen om offentlig kontrol udarbejder og gennemfører medlemsstaterne en enkelt integreret, flerårig national kontrolplan senest den 1. januar 2007 og meddeler efter anmodning Kommissionen den seneste udgave af planen.

⁹ Rådet har henstillet til Kommissionen at vurdere den gældende lovgivning om plantesundhed og at overveje eventuelle ændringer for derefter at fremsætte forslag til en fællesskabsstrategi for plantesundhed. Kommissionen har iværksat evalueringen, og en undersøgelse starter midt i 2009.

¹⁰ EUT L 278 af 10.10.2006, s. 15.

¹¹ EUT L 138 af 30.5.2007, s. 24.

¹² EUT L 214 af 9.8.2008, s. 56.

Alle medlemsstaterne har meddelt Kommissionen deres flerårige nationale kontrolplaner, og de evalueres i Kommissionen i forbindelse med Levnedsmiddel- og Veterinærkontorets (FVO) generelle audit (jf. punkt 3.3).

I henhold til artikel 44 forelægger medlemsstaterne et år efter, at de flerårige nationale kontrolplaner er iværksat, og derefter hvert år Kommissionen en rapport, der indeholder ændringer i de flerårige nationale kontrolplaner, resultater af kontrol og audit, den form for manglende overholdelse, der er konstateret, og antallet af sådanne tilfælde samt foranstaltninger, der skal sikre, at de nationale flerårige kontrolplaner fungerer og håndhæves effektivt. Indtil videre har Kommissionen modtaget årsrapporter fra 26 medlemsstater (Portugal har ikke indgivet en årsrapport, fordi den første flerårige nationale kontrolplan først blev iværksat i 2008 på grund af en omstrukturering af kontroltjenesten, og derfor vil den første rapport indgå i rapporteringen for 2009).

3.3. Generelle audit

I henhold til artikel 45 i forordningen om offentlig kontrol foretager eksperter fra Kommissionen generelle og specifikke audit i medlemsstaterne for at undersøge, om den offentlige kontrol i medlemsstaterne er i overensstemmelse med de flerårige nationale kontrolplaner og med fællesskabslovgivningen.

Kommissionens FVO foretager generelle audit af medlemsstaterne hvert tredje år. I 2007 blev der foretaget generelle audit i Østrig og Nederlandene og i 2008 i yderligere seks medlemsstater (Tyskland, Estland, Ungarn, Irland, Slovakiet og Spanien). I 2009 vil der blive foretaget generelle audit i ni medlemsstater (Belgien, Cypern, Finland, Grækenland, Letland, Litauen, Portugal, Slovenien og Det Forenede Kongerige). De resterende 10 medlemsstater vil blive genstand for audit i 2010.

De endelige rapporter om generelle audit offentliggøres og findes på: http://ec.europa.eu/food/fvo/ir_search_en.cfm.

3.4. Offentlig kontrol af importerede foderstoffer og fødevarer

Offentlig kontrol med henblik på verifikation af, om foderstof- og fødevarerlovsgivningen samt bestemmelserne som dyrevelfærd og dyresundhed overholdes, foretages både af fødevarer, foderstoffer og dyr, uanset om de er fra Fællesskabet eller importeret. Forordningen om offentlig kontrol indeholder i afsnit II, kapitel V, og afsnit VI, kapitel II, de overordnende bestemmelser og procedurer for offentlig kontrol af foderstoffer og fødevarer importeret fra tredjelande til Fællesskabets område.

Afsnit II, kapitel V, i forordning (EF) nr. 882/2004 indeholder ensartede bestemmelser om:

- foranstaltninger, som de kompetente myndigheder træffer efter offentlig kontrol af import af foderstoffer og fødevarer, hvis der f.eks. er mistanke om eller konstateret manglende overholdelse (artikel 18-22)
- godkendelse af tredjelandes kontrol forud for eksport med henblik på at nedsætte hyppigheden af kontrol ved import (artikel 23)

- nødvendigt samarbejde mellem kompetente sundhedsmyndigheder og toldmyndigheder med henblik på tilrettelæggelse af offentlig kontrol (artikel 24).

I henhold til artikel 25 har Kommissionen beføjelse til efter proceduren i Rådets beslutning 1999/468/EF ("udvalgsproceduren")¹³ at vedtage de foranstaltninger, der er nødvendige for at sikre en ensartet gennemførelse af offentlig kontrol af foderstoffer og fødevarer.

I forordningen om offentlig kontrol tages der højde for de særlige aspekter ved den kontrol, der foretages af **animalske foderstoffer og fødevarer** (artikel 14) i modsætning til foderstoffer og fødevarer af ikke-animalsk oprindelse (artikel 15-17). For så vidt angår førstnævnte anerkender forordningen de gældende harmoniserede importprocedurer, som blev indført ved Rådets direktiv 97/78/EF¹⁴, og som varetages af det netværk af grænsekontrolsteder, der er oprettet langs Fællesskabets ydre grænser. I henhold til forordningen foretager den kompetente myndighed, der er udpeget i overensstemmelse med direktiv 97/78/EF, desuden kontrol med henblik på at verificere overholdelsen af aspekter ved foderstof- og fødevarelovgivningen, der ikke er omfattet af nævnte direktiv.

Kommissionen er nu som led i den nye dyresundhedsstrategi (2007-2013) i færd med at revidere den veterinære importkontrol for at skabe en bedre risikobaseret tilgang til grænsekontrol. Revisionen har til formål at afdække, hvordan man bedst kan sikre tidlig varsling og omgående afsløring af risici fra animalske varer, således at der kan træffes importforanstaltninger, der kan sikre et fortsat højt beskyttelsesniveau for folke- og dyresundheden i EU.

I modsætning til animalske foderstoffer og fødevarer underkastes **foderstoffer og fødevarer af ikke-animalsk oprindelse** ikke systematisk EU-harmoniseret grænsekontrol, før de importeres til Fællesskabet (med undtagelse af de varer, som er omfattet af beredskabsforanstaltninger, jf. artikel 53, stk. 1, i forordning (EF) nr. 178/2002¹⁵). I henhold til artikel 15 i forordningen om offentlig kontrol foregår kontrollen af importerede foderstoffer og fødevarer af ikke-animalsk oprindelse et hensigtsmæssigt sted, herunder det sted, hvor varerne indføres til Fællesskabet, det sted, hvor de overgår til fri omsætning, lagre, den importerende foderstof- og fødevarevirksomhedsleders lokaler eller andre steder i foderstof- og fødevarekæden. Medlemsstaterne beslutter på grundlag af deres risikovurdering, hvor hyppigt der skal foretages offentlig kontrol af importerede varer, og hvordan.

Som en undtagelse fra den nævnte generelle regel hedder det i samme artikel 15, stk. 5, at der udarbejdes en liste over foderstoffer og fødevarer af ikke-animalsk oprindelse, der på grundlag af kendte eller begyndende risici skal underkastes mere intensiv offentlig kontrol på indgangsstedet til Fællesskabet. Et udkast til forordning, som tager

¹³ Rådets afgørelse 1999/468/EF af 28. juni 1999 om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen, EFT L 184 af 17.7.1999, s. 23.

¹⁴ Rådets direktiv 97/78/EF af 18. december 1997 om fastsættelse af principperne for tilrettelæggelse af veterinærkontrollen for tredjelandsprodukter, der føres ind i Fællesskabet, EFT L 24 af 30.1.1998, s. 9.

¹⁵ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002 af 28. januar 2002 om generelle principper og krav i fødevarelovgivningen, om oprettelse af Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet og om procedurer vedrørende fødevaresikkerhed, EFT L 31 af 1.2.2002, s. 1.

sigte på at indføre generelle bestemmelser og en sådan liste for første gang, blev vedtaget den x.x.2009 *[to be updated before release]*.

Ovennævnte bestemmelser suppleres af bestemmelserne i afsnit VI, kapitel I og II, i forordningen om offentlig kontrol, som omhandler de procedurer, Kommissionen anvender til at indsamle relevante oplysninger om, i hvilket omfang tredjelandes systemer er i overensstemmelse med Fællesskabets standarder for foderstoffer og fødevarer (artikel 46 og 47), og til at beslutte, om der eventuelt skal fastsættes særlige betingelser for import af foderstoffer og fødevarer til Fællesskabet (artikel 48).

Der indhentes også oplysninger ved hjælp af FVO's tjenesterejser til tredjelande (artikel 46) og spørgeskemaer, som udsendes forud for de nævnte tjenesterejser, og som navnlig giver oplysninger om landenes tilrettelæggelse og forvaltning af sundhedskontrol.

I den udstrækning betingelser og nærmere procedurer for import ikke er fastsat i fællesskabslovgivningen (navnlig i forordning (EF) nr. 854/2004¹⁶) kan særlige importbetingelser om fornødent fastsættes efter udvalgsproceduren. De kan omfatte fastsættelse af en liste over tredjelande, hvorfra specifikke produkter kan importeres til Fællesskabet, udarbejdelse af modeller for certifikater, der ledsager sendingerne, og/eller særlige importbetingelser, afhængig af produkt- eller dyretype og mulige risici i forbindelse hermed (artikel 48).

Bestemmelserne om indgåelse af ligestillingsaftaler med tredjelande findes i artikel 49. Disse aftaler kan anerkende, at foranstaltninger, som et tredjeland anvender på specifikke områder, frembyder tilsvarende garantier som dem, der anvendes i Fællesskabet, hvis tredjelandene forelægger objektive beviser herfor.

3.5. Artikel 23 om godkendelse af kontrol forud for eksport

I henhold til artikel 23 i forordningen om offentlig kontrol kan Kommissionen efter proceduren i forordningens artikel 62, stk. 3, godkende særlig kontrol, som et tredjeland foretager af et givet produkt (foderstoffer og fødevarer) umiddelbart forud for eksport til Fællesskabet. Hvor godkendelse af kontrol forud for eksport foreligger, kan hyppigheden af importkontrol af foderstoffer og fødevarer nedsættes.

Der kan gives godkendelse af tredjelandes kontrol forud for eksport, hvis

- det efter fællesskabsaudit er påvist, at foderstoffer eller fødevarer, der er eksporteret til Fællesskabet, opfylder fællesskabskravene eller tilsvarende krav
- den kontrol, der foretages i tredjelandet forud for eksport, anses for at være så effektiv, at den kan erstatte eller reducere dokumentkontrol, identitetskontrol og fysisk kontrol som foreskrevet i fællesskabslovgivningen.

Godkendelse af kontrol forud for eksport sikrer med andre ord, at kontrollen gennemføres i overensstemmelse med de relevante krav i fællesskabslovgivningen.

¹⁶

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 854/2004 af 29. april 2004 om særlige bestemmelser for tilrettelæggelsen af den offentlige kontrol af animalske produkter til konsum - EUT L 139 af 30.4.2004, s. 206. Berigtiget og offentliggjort på ny i EUT L 226 af 25.6.2004, s. 83.

Godkendelse af kontrol forud for eksport i henhold til artikel 23 i forordningen om offentlig kontrol har ikke indvirkning på den ret, de kompetente myndigheder i medlemsstaterne har til at foretage offentlig kontrol af importerede foderstoffer og fødevarer. Medlemsstaternes kompetente myndigheder tager dog hensyn til en eventuel godkendt ordning for kontrol forud for eksport, når de fastsætter hyppigheden af den fysiske kontrol, der skal foretages af foderstoffer og fødevarer. Hyppigheden fastsættes på grundlag af de risici, der er forbundet med de forskellige typer foderstoffer og fødevarer, den garanti, det eksporterende tredjeland har givet, den kontrol, den importerende foderstof- eller fødevarervirksomhedsleder har foretaget, samt hidtidige erfaringer med det pågældende tredjeland, den pågældende oprindelsesvirksomhed og de pågældende importerende og eksporterende foderstof- eller fødevarervirksomhedsledere for så vidt angår overholdelse af de krav, der stilles til det pågældende produkt.

Kommissionens beslutning 2008/47/EF af 20. december 2007 om godkendelse af den kontrol forud for eksport, som USA foretager af jordnødder og jordnøddeprodukter vedrørende forekomst af aflatoksiner¹⁷ er indtil videre den eneste beslutning fra Kommissionens side om godkendelse af en sådan ordning.

3.6. Bedre uddannelse - større fødevarerikkerhed

I henhold til artikel 51 i forordningen om offentlig kontrol kan Kommissionen arrangere kurser for det personale både fra medlemsstaternes kompetente myndigheder og tredjelands, der beskæftiger sig med foderstof- og fødevarerlovgivning samt dyresundheds-, dyrevelfærds- og plantesundhedsbestemmelser. Kommissionen har i overensstemmelse med den pågældende artikel iværksat initiativet kaldet Bedre uddannelse - større fødevarerikkerhed, som nu er i sit tredje år. Det andet års resultater er offentliggjort i initiativets årsrapport på:

http://ec.europa.eu/food/training_strategy/annual_report2007/index_en.htm.

I slutningen af 2008 havde ca. 7 500 deltagere draget direkte fordel af uddannelse i forbindelse med det pågældende initiativ; 52 % kom fra medlemsstater, 13 % fra kandidatlande, potentielle kandidatlande, EFTA-lande og nabolande og 35 % fra andre tredjelands. Antallet af deltagere vil stige i de kommende år og nå op på 6 000 deltagere pr. år i gennemsnit.

I september 2006 vedtog Kommissionen en meddelelse til Rådet og Europa-Parlamentet om Bedre uddannelse – større fødevarerikkerhed¹⁸ med en beskrivelse af initiativets omfang og formål og strategien for fremtidig udvikling. I overensstemmelse med konklusionerne i meddelelsen og resultaterne af en cost-benefit-analyse, som blev foretaget af en uafhængig konsulent, besluttede Kommissionen at uddelegere programmets gennemførelse til "Forvaltningsorganet for Sundhed og Forbrugere"¹⁹.

¹⁷ EUT L 11 af 15.1.2008, s. 12.

¹⁸ KOM (2006) 519 af 20.9.2006, findes på:
http://ec.europa.eu/food/training/communication_final_report_en.pdf.

¹⁹ Kommissionens afgørelse 2008/544/EF af 20. juni 2008 om ændring af afgørelse 2004/858/EF med henblik på omdannelse af "Forvaltningsorganet for Folkesundhedsprogrammet" til "Forvaltningsorganet for Sundhed og Forbrugere", EUT L 173 af 3.7.2008, s. 27.

3.7. EF-referencelaboratorier

Bilag VII til forordningen om offentlig kontrol indeholder en konsolideret liste over EF-referencelaboratorier for foderstoffer og fødevarer og dyresundhed, som omfatter laboratorier udpeget tidligere i forskellige sektorbestemmelser og nye på områder inden for områder, som endnu ikke er omfattet. Siden juli 2005 har Kommissionen iværksat tre indkaldelser vedrørende udvælgelse og udpegning af nye EF-referencelaboratorier.

Derfor er følgende nye EF-referencelaboratorier føjet til listen i bilag VII.

- Nye EF-referencelaboratorier inden for følgende sektorer: mund- og klovesyge, brucellose, *Listeria monocytogenes*, koagulase-positive stafylokokker, *Escherichia coli*, herunder verotoksinproducerende *E. coli* (VTEC), *Campylobacter*, parasitter (især *Trichinella*, *Echinococcus* og *Anisakis*), antibiotikaresistens, animalske proteiner i foderstoffer, pesticidrester, mykotoksiner i foderstoffer og fødevarer, dioxiner og PCB'er samt polycykliske aromatiske hydrocarboner (PAH'er)²⁰
- EF-referencelaboratorium for andre hestesygdomme end afrikansk hestepest²¹
- EF-referencelaboratorier for krebsdyrssygdomme, rabies og kvægtuberkulose, om supplerende ansvarsområder og opgaver for EF-referencelaboratorierne for rabies og kvægtuberkulose²².

3.8. Tekniske ajourføringer

Standard EN 45004 udskiftes med standard EN ISO/IEC 17020

I henhold til artikel 5 i forordningen om offentlig kontrol kan den kompetente myndighed på visse betingelser delegere specifikke opgaver vedrørende offentlig kontrol til et eller flere kontrolorganer. Disse kontrolorganer arbejder og akkrediteres i overensstemmelse med europæiske standarder, navnlig EN-standarden for "Generelle kriterier for forskellige typer organer, der foretager inspektion". Den tidligere standard EN 45004 er udskiftet med standard EN ISO/IEC 17020. Forordningen om offentlig kontrol bør derfor ændres i overensstemmelse hermed. Kommissionen er nu ved at forberede en ændring af forordningen om offentlig kontrol, som skal vedtages efter udvalgsproceduren og afspejle ændringerne af ISO-standarderne.

Standard EN 45002 og EN 45003 udskiftes med standard EN ISO/IEC 17011

I henhold til artikel 12, stk. 1 og 2, i forordningen om offentlig kontrol udpeger den kompetente myndighed laboratorier, der har tilladelse til at analysere prøver, som er udtaget i forbindelse med offentlig kontrol, og laboratorierne skal være akkrediteret i overensstemmelse med visse europæiske standarder. De tidligere standarder EN 45002 - "Generelle kriterier for vurdering af prøvningslaboratorier" og EN 45003 - "Akkrediteringssystem for kalibrerings- og prøvningslaboratorier. Generelle krav til drift og anerkendelse" er udskiftet med samme standard EN ISO/IEC 17011 -

²⁰ Kommissionens forordning (EF) nr. 776/2006 af 23. maj 2006, EUT L 136 af 24.5.2006, s. 3.

²¹ Kommissionens forordning (EF) nr. 180/2008 af 28. februar 2008, EUT L 56 af 29.2.2008, s. 4.

²² Kommissionens forordning (EF) nr. 737/2008 af 28. juli 2008, EUT L 201 af 30.7.2008, s. 29.

"Generelle krav til akkrediteringsorganer, der akkrediterer virksomheder, som foretager overensstemmelsesvurdering", og forordningen om offentlig kontrol er ændret i overensstemmelse hermed²³.

4. GEBYRER

4.1. Baggrund

I henhold til artikel 65 i forordningen om offentlig kontrol skal denne beretning navnlig behandle spørgsmålet om indsamlede gebyrer til finansiering af offentlig kontrol ("kontrolgebyrer").

For at kunne aflægge beretning om dette komplicerede spørgsmål bad Kommissionen om en **ekstern evaluering**, som skulle give en bedre forståelse af, hvordan de kontrolgebyrordninger, som medlemsstaterne nu har gennemført på grundlag af de relevante bestemmelser i forordningen om offentlig kontrol (artikel 26-29), fungerer.

Evalueringen blev foretaget af en kontrahent i perioden april-november 2008 på grundlag af en undersøgelse rettet mod kompetente myndigheder i alle medlemsstater, en nærmere analyse (case studies) af seks medlemsstater som repræsentanter for forskellige gebyrordninger, interview med vigtige eksperter og berørte parter på EU-plan, en nærmere analyse af eksisterende litteratur og dataundersøgelser (herunder relevante FVO-rapporter og national lovgivning).

Resultaterne af undersøgelsen forelå og blev gjort tilgængelige for Kommissionen i februar 2009.

4.2. Evalueringens omfang

Undersøgelsen havde et dobbelt sigte:

- a) at evaluere anvendelsen af de gældende bestemmelser om gebyrer, navnlig den måde, ordningen fungerer på i praksis
- b) at vurdere fordele og ulemper ved en række politiske løsninger (med hensyn til de gældende bestemmelsers omfang og gebyrmekanismen).

Evaluatorene blev også anmodet om at afdække de væsentligste fortrin og svagheder ved den nuværende ordning samt centrale problemer og mangler, som bør tages op i fremtiden. De undersøgte navnlig, hvordan artikel 26-29 i forordningen om offentlig kontrol gennemføres, og hvordan gebyrordningen i sin nuværende udformning bidrager til at nå målene for forordningen for offentlig kontrol.

4.3. Hovedkonklusionerne på undersøgelsen

I henhold til undersøgelsen er der væsentlig forskel på, hvordan medlemsstaterne håndhæver finansieringsbestemmelserne i forordningen om offentlig kontrol og

²³

Kommissionens forordning (EF) nr. 1029/2008 af 20. oktober 2008 om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 882/2004 for at opdatere en henvisning til visse europæiske standarder, EUT L 278 af 21.10. 2008, s. 6.

væsentlig mangel på klarhed og gennemsigtighed i forbindelse med de forskellige nationale gebyrordninger i deres nuværende udformning. Derfor er det meget vanskeligt at foretage en direkte sammenligning af de nuværende gebyrniveauer i EU (og mellem sektorer).

Ifølge undersøgelsesresultaterne skulle det også på grund af den meget brede definition af udgiftskategorier i forordningens bilag VI og den indberettede mangel på gennemskuelige beregningsmetoder være ret uklart, om omkostningsbaserede gebyrer giver et sandt billede af de omkostninger, som de kompetente myndigheder i medlemsstaterne reelt har haft i forbindelse med den kontrol, der er indsamlet gebyrer for.

Undersøgelsen gik mere generelt ud på at fastlægge, om hovedformålet med den nuværende ordning for kontrolgebyrer er realiseret, dvs. om medlemsstaterne er sikret tilstrækkelige finansielle midler til at foretage offentlig kontrol (forordningens artikel 26). I henhold til undersøgelsen er hovedformålet ikke realiseret i EU som helhed.

4.4. Forskellige muligheder for ændringer

Undersøgelsen tager udgangspunkt i de indberettede resultater. Fordele og ulemper ved en række politiske valgmuligheder vurderes, og eventuelle alternativer sammenlignes med de gældende bestemmelser.

Som arbejdshypotese omfatter undersøgelsen følgende to ekstreme situationer:

- "fuldstændig subsidiaritet", som ville indebære, at de fleste hindringer i den gældende lovgivning ophæves, navnlig med hensyn til beregning af gebyrer og de obligatoriske gebyrers omfang; det ville stå medlemsstaterne frit at vælge, hvordan de bedst finansierer deres offentlige kontrolservice
- "fuldstændig harmonisering" med gebyrer på samme niveau i hele EU og for alle de berørte sektorer (identificeret ved fællesskabslovgivning).

Derefter vurderes fordele og ulemper ved mellemliggende løsninger, som man når frem til ved at lægge formildende omstændigheder til de to mest radikale valgmuligheder. Analysen går navnlig ud på at fastlægge, hvordan hovedaspekterne ved lovgivning om kontrolgebyrer skal vægtes i forhold til en skala, der går fra "fuldstændig subsidiaritet" til "fuldstændig harmonisering". Hovedaspekterne er navnlig:

- obligatoriske/ikke-obligatoriske gebyrer
- harmoniserede/ikke-harmoniserede gebyrer
- harmoniseret/ikke-harmoniseret metode til beregning af gebyrer
- harmoniseret/ikke-harmoniseret gebyrnedsettelse og straf for manglende overholdelse
- liste over aktiviteter, som er omfattet af gebyrer (ordningens omfang).

Muligheden for at beholde den nuværende ordning med visse forbedringer, der i videst muligt omfang afhjælper de indberettede mangler, overvejes også.

Kommissionen vil nu foretage en konsekvensanalyse og vurdere de givne valgmuligheder og behovet for at udarbejde et lovgivningsforslag. Det vil indebære en høring af berørte parter og andre interesserede parter.

Nærmere oplysninger om resultatet af undersøgelsen vedrørende gebyrer offentliggøres på følgende adresse: [to be completed].